

Chlamydia trachomatis/Neisseria gonorrhoeae

Genital klamydia, Klamydia, Gonorré

Klinisk mikrobiologi

Akrediterad

Provtagningsmaterial

Provkärl

Multi-collect CT/NG

Provtagningsetikett

MULTI

Art.nr. (Inköpsportalen)

5031201

Indikation

Misstänkt genital chlamydiainfektion, chlamydiakonjunktivit och/eller infektion orsakad av Neisseria gonorrhoeae. Vid klinisk misstanke om gonorré ska även odling tas, se separat provtagningsanvisning.

Remiss

Beställs elektroniskt.

Kan även beställas på pappersremiss "Remiss direktpåvisning odling". Skrivs ut från sidan [Remisser](#).

Remissuppgifter

Ange i anamnesen om det rör sig om rutinkontroll, kontakt eller om patienten har symtom.

Provtagning

Adekvat provtagning är av stor betydelse för ett korrekt analysresultat.

För kvinnor rekommenderas i första hand kombinationen urin- och cervixprov, i andra hand cervixprov.

För män rekommenderas urinprov. Kan urinprov ej lämnas tas prov från urethra.

Urin+Cervix

Blåsinkubationen ska helst ej understiga 1 timme.

Samla urin från första urinportionen i en ren plastmugg. För över till röret med engångspipetten, fyll till en nivå inom MAX-MIN fönstret. OBS! att den klara transportvätskan skall vara kvar i röret. Provet kan förvaras i rumstemperatur.

Cervixprov tas med provtagningspinne som medföljer provtagningskitet. Pinnen förs ner i röret med urin och bryts av vid brytpunkten så att korken kan skruvas på. Provet kan förvaras i rumstemperatur. När enbart cervixprov tas skickas det på samma sätt som ett urethraprov.

Urin+Vagina

Blåsinkubationen ska helst ej understiga 1 timme.

Samla urin från första urinportionen i en ren plastmugg. För över till röret med engångspipetten, fyll till en nivå inom MAX-MIN fönstret. OBS! att den klara transportvätskan skall vara kvar i röret. Provet kan förvaras i rumstemperatur.

Vaginalprov tas med provtagningspinne som medföljer provtagningskitet. För in den i slidan till det tar stopp, dra tillbaka ett par cm och rotera pinnen utmed slidans vägg i minst 15 sekunder. Pinnen förs ner i röret med urin och bryts av vid brytpunkten så att korken kan skruvas på. Provet kan förvaras i rumstemperatur.

Urin

Blåsinkubationen ska helst ej understiga 1 timme.

Samla urin från första urinportionen i en ren plastmugg. För över till röret med engångspipetten, fyll till en nivå inom MAX-MIN fönstret. OBS! att den klara transportvätskan skall vara kvar i röret. Provet kan förvaras i rumstemperatur.

Urethra

Prov tas med provtagningspinne som medföljer provtagningskitet, genom att pinnen förs in i urethra och roteras. Pinnen förs ner i röret med transportvätska och bryts av vid brytpunkten så att korken kan skruvas på. Provet kan förvaras i rumstemperatur.

Rectum

Prov tas med provtagningspinne som medföljer provtagningskitet, genom att pinnen förs in i rectum och roteras. Pinnen förs ner i röret med transportvätska och bryts av vid brytpunkten så att korken kan skruvas på. Provet kan förvaras i rumstemperatur.

Svalg

Prov tas med provtagningspinne som medföljer provtagningskitet, genom att pinnen förs ner i svalget och roteras. Pinnen förs ner i röret med transportvätska och bryts av vid brytpunkten så att korken kan skruvas på. Provet kan förvaras i rumstemperatur.

Ögon

Prov tas före eventuell fluorescinermärkning då fluorescin kan störa PCR-reaktionen. Lyft ut nedre ögonlocken. Prov tas med provtagningspinne som medföljer provtagningskitet, genom att pinnen roteras hårt mot slemhinnan. Pinnen förs ner i röret med transportvätska och bryts av vid brytpunkten så att korken kan skruvas på. Provet kan förvaras i rumstemperatur.

Provhantering, förvaring och transport

Urin/Cervix/Vagina/Urethra/Rectum/Svalg/Ögon

Provet kan förvaras och transporteras i rumstemperatur och bör nå laboratoriet inom 4 dygn.

Förväntad svarstid

PCR: Svarstid 1-2 dagar, utförs inte under helger.

Medicinsk bakgrund

Chlamydia trachomatis är en obligat intracellulär bakterie med människan som enda värd. Smittan sprids sexuellt. Den kan orsaka genitala infektioner som ibland kan vara asymtomatiska men ofta ger upphov till flytningar. Spädbarn kan smittas i samband med förlossningen och då få konjunktivit eller pneumoni. Trakom, en i u-länderna vanlig ögoninfektion, orsakas också av Chlamydia trachomatis, som då sprids via flugor. Bakterien kan även ge lymfogranuloma venereum.

Laboratoriet utför PCR-analys och prov från urethra, vagina, cervix, rectum, urin, svalg och ögon kan analyseras.

För kvinnor rekommenderas en provtagning med kombinerat prov från urin och cervix. Enbart urinprov medför att man inte påvisar 5 - 10% av infektionerna, enbart cervixprov medför att man missar ca 3% av infektionerna. Detta kan bero på att cervix ofta är den primära infektionslokalen hos kvinnor.

För män rekommenderas urinprov och när urinprov ej kan lämnas urethraprov. Hos män är urethra den primära infektionslokalen.

Neisseria gonorrhoeae (NG) orsakar gonorrhé. Incidensen av gonorrhé har varit historiskt låg i Sverige men de senaste åren syns en ökning.

Diagnostik av gonorrhé har traditionellt utförts med odling och denna metodik finns kvar och skall användas i första hand vid klinisk misstanke om gonorrhé, var god se specifika provtagningsanvisningar.

Ny molekylärbiologisk metodik har emellertid gjort det möjligt att med hög känslighet diagnosticera gonorrhé från prov taget för klamydia. Vid positiv gonorrhé-screening kompletteras med ytterligare en (konfirmerande) PCR vilket ger en mycket hög specificitet.

Sedan 2013 analyseras samtliga prov som tas på misstanke om klamydia också för NG.

Provet kan också användas som komplement till odling vid klinisk misstanke om gonorrhé.

Tolkningsstöd

PCR-analysen kan vara positiv upp till 6 veckor efter adekvat behandling varför eventuellt kontrollprov ej bör tas tidigare än två månader efter avslutad behandling.

Utarbetad av: Cecilia Jendle Bengtén

Medicinskt ansvarig: Cecilia Jendle Bengtén